

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин і права
Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

02 вересня 2024 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Антикорупція та доброчесність**
 Освітньо-професійна програма **Право**
 Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Когут Ольга Володимирівна
Профайл викладача	https://pravo.khmnu.edu.ua/profesorско-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача	kohutOl@khmnu.edu.ua kogut.ovhm@gmail.com
Контактний телефон	0688214460
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5919
Консультації	Очні: середа, 14.30 – 15.30, 4-416 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Таблиця 2- Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
В	Д	4	8	4	120	39	26		13		81			+	

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Антикорупція та доброчесність» є однією із вибіркових дисциплін у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» за освітньо-професійною програмою «Право». Ця дисципліна спрямована на формування у студентів розуміння поняття доброчесності та доброчесних стратегій поведінки, вивчення правових та організаційних засад функціонування системи запобігання корупції, змісту та порядку застосування превентивних антикорупційних механізмів. Дисципліна викладається для студентів денної форми здобуття освіти юридичної спеціальності. При викладанні використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема лекції (з використанням методів проблемного навчання та комп'ютерної презентації); усне опитування та вирішення задач на практичних заняттях, тестування, самостійна робота (в т.ч. виконання індивідуальних завдань).

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: сформувати розуміння поняття доброчесності та доброчесних стратегій поведінки, а також посприяти засвоєнню студентами практичних навичок, які допоможуть уникати корупції в повсякденному житті та діяти доброчесно в складних, неоднозначних життєвих ситуаціях.

Завдання дисципліни: ознайомити студентів з історичними витоками, сутністю понять «корупція» й «доброчесність» та їх місцем в українському суспільстві; надати студентам цілісну систему знань про історію, сутність та складові корупції; сформувати розуміння важливості громадянського суспільства в запобіганні та протидії корупції; сформувати вміння знаходити та критично аналізувати інформацію; сформувати розуміння важливості медіа в запобіганні та протидії корупції; сформувати в студентів готовність долучитися до створення й забезпечення доброчесного освітнього середовища та навчити використовувати на практиці основні інструменти залучення молоді до розбудови доброчесного суспільства; сформувати здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміти *пояснювати* поняття доброчесності й підходи до його визначення; *знати* основні теорії походження корупції, її причини та наслідки; *аналізувати* вплив корупції на різні сфери життя; *розуміти* важливість дотримання академічної культури; *аналізувати* проблеми, пов'язані з доброчесністю й корупцією в суспільному контексті, а також *створювати* та *оцінювати* шляхи їх вирішення; передбачати, *виявляти* та *аналізувати* проблеми, що стосуються доброчесності у власному житті; *використовувати* на практиці основні інструменти участі молоді в розбудові доброчесного суспільства.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	
1.	Корупція на атоми: феномен корупції від історії до сьогодення	Корупція на атоми: феномен корупції від історії до сьогодення. Причини корупції	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи	12	[1, с. 3-26; 2; 5]
2.	Причини корупції				
3.	Наслідки корупції та підходи до боротьби з нею		Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури	6	[2; 6]
4	Аналіз побутової корупції		Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури	6	[2]
5	Правовий статус суб'єктів, уповноважених на здійснення заходів, щодо запобігання та протидії корупції	Правовий статус суб'єктів, уповноважених на здійснення заходів, щодо запобігання та протидії корупції	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі	6	[1, с.35-59; 5; 11; 13]
6.	Сучасний вимір доброчесності		Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури	6	[4; 12; 15]
7	Корупція та держава	Корупція та держава	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури	6	[1, с.15-59; 2; 3-5]
8	Заходи щодо запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням	Заходи щодо запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі	6	[1, с.60-88; 2; 5]
9	Роль громадськості та медіа у боротьбі з корупцією	Роль громадськості та медіа у боротьбі з корупцією	Опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі	6	[2; 4; 5]
10	Юридична відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків	Юридична відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі	6	[1, с.160-173; 2; 9]
11.	Доброчесність в освіті	Доброчесність в освіті	Опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі	12	[14]
12.	Плагіат та академічна культура				
13.	Загальна характеристика антикорупційних заходів в ХНУ		Опрацювання нормативно-правових актів. Підготовка до тестування	9	[8]

Примітка: * Лекції проводяться кожен тиждень, а практичні заняття - через тиждень по дві години

Політика дисципліни.

Політика навчальної дисципліни визначається системою загальних вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинним Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі. Якщо заняття пропущено без поважної причини, то студент повинен перездати пропуск і отримати оцінку не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації чи підсумкового заходу. При вирішенні практичних завдань, які потребують використання нормативно-правових актів, студенти можуть користуватись власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання і зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Індивідуальні завдання передбачаються у формі таких індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ): підготовка письмового огляду одного з міжнародних актів в сфері запобігання корупції; розробка комп'ютерної презентації щодо діяльності спеціалізованого агенства запобігання корупції однієї із зарубіжних країн. Тематика комп'ютерних презентацій міститься в робочій програмі навчальної дисципліни. Форма і тема ІНДЗ обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем на першому практичному занятті. Виконані ІНДЗ прикріплюються окремим файлом у модульному середовищі та оцінюються викладачем, а також презентуються на практичних заняттях.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною шкалою**. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: знання студентом відповідного теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; виконання завдань для самостійної роботи.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміні, встановлені графіком самостійної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Індивідуальна робота	Підсумковий контроль
VII семестр			
Семінарські заняття	Тестовий контроль	Індивідуальне завдання	Залік за рейтингом
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 8)	ТК	1	
ВК:..... 0,6	0,2	0,2	

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу (аудиторна робота, індивідуальна робота, тестування, залік). Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці:

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка	Інституційна	Вітчизняна оцінка, критерії
--------	--------------	-----------------------------

ЕКТС	інтервальна шкала балів		
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Поняття та основні складові корупції.
2. Види корупції.
3. Форми корупції.
4. Теорії походження корупції.
5. Причини долучення до корупції.
6. Мета створення антикорупційних органів.
7. Принципи діяльності антикорупційних органів.
8. Система спеціалізованих антикорупційних органів в Україні.
9. Зміст корупції потреби.
10. Зміст корупції жадібності.
11. Побутова корупція.
12. Зміст проблеми «снігової кулі».
13. Наслідки корупції.
14. Поняття доброчесності.
15. Вплив доброчесності на боротьбу з корупцією.
16. Зв'язок між соціально-політичними умовами та доброчесністю в суспільстві.
17. Поняття та принципи доброго врядування.
18. Вплив корупції на права людини.
19. Загроза корупції національній безпеці.
20. Система органів у сфері запобігання та протидії корупції в Україні.
21. Правовий статус Національного агентства з питань запобігання корупції.
22. Особливості правового статусу Національного антикорупційного бюро.
23. Характеристика повноважень інших (допоміжних) органів у сфері запобігання корупції
24. Залучення громадянського суспільства до антикорупційної діяльності.
25. Уявлення громадян про їхню участь в боротьбі з корупцією та умови долучення до неї.
26. Залучення медіа до боротьби з корупцією.
27. Прояви недоброчесності медіа у сфері боротьби з корупцією.
28. Наслідки корупції для бізнесу.
29. Інструменти запобігання корупції в бізнесі.
30. Поняття доброчесності у вищій освіті.
31. Роль університету в розвитку доброчесності.
32. Інструменти для розвитку доброчесності в освітньому середовищі.
33. Поняття та наслідки плагіату.
34. Види недоброчесної академічної поведінки.
35. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища.
36. Обмеження щодо одержання подарунків.
37. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності.
38. Обмеження спільної роботи близьких осіб.
39. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування.
40. Загальні положення про конфлікт інтересів.
41. Обов'язки у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів.
42. Заходи врегулювання конфлікту інтересів.
43. Загальна характеристика юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення.

44. Загальна характеристика антикорупційних заходів в Хмельницькому національному університеті.
45. Правовий статус уповноваженої особи ректорату Хмельницького національного університету з питань запобігання та виявлення корупції.

Рекомендована література

Основна

1. Романов М. В. Основні засади запобігання корупції. Харків: ТОВ «Вид-во права людини», 2017. 176 с. URL: <https://library.khpg.org/files/docs/1500543466.pdf>
2. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Наук. ред. Хавронюк М.І. К.: Ваіте, 2018. 472 с. URL: https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/1523446135commentary_corruption.pdf
3. Науково-практичний коментар законодавства України про захист викривачів корупції / за заг. ред. О. Нестеренко. Київ : ТОВ РЕД ЗЕТ, 2021. 140 с. https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/comments_upd-1.pdf
4. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки: Закон України від 20 червня 2022 року № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>
5. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

Додаткова

6. Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади. Антологія. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. 2021. URL: <https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/>
7. Каленіченко, Л., Слинько, Д. Поняття, ознаки і види корупції. Право і безпека. 2022. №1(84). URL: <https://univd.edu.ua/science-issue/issue/5215>
8. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету. URL: <https://khmnu.edu.ua/ustanovchi-dokumenty/>
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
10. Корупція в медіа (2022). Anti-corruption Walks Kyiv. URL: <https://acwalks.com.ua/knowledgebase/koruptsiia-v-media-2/>
11. Про Вищий антикорупційний суд : Закон України від 07.06.2018 р. № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>
12. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки: постанова КМУ від 4.03.2023 № 220. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-derzhavnoi-antykoruptsiinoi-prohramy-na-20232025-t40323>
13. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
14. Реєстр корупційних ризиків у вищій освіті України [PDF]. (2022). URL: https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/05/Reyestr_koruptsiy-nyh_ryzykiv_u_vyshhiy-osviti_Ukrai-ny-1.pdf
15. Управління Організації Об'єднаних Націй з наркотиків і злочинності. (2021). Модуль 1. Доброчесність та етика: вступ і концептуальна основа. URL: https://www.unodc.org/documents/e4j/IntegrityEthics/E4J_Integrity_and_Ethics_Module_1_final_UKR.pdf

Викладач _____

 Ольга КОГУТ

Гарант _____

 Степан КРАВЧУК

Завідувач кафедри _____

 Микола ВАВРИНЧУК